

Mahmut TOĞRUL
TBMM İdare Amiri
Gaziantep Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman **Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

Gaziantep'in İslahiye ilçesi sınırları içerisinde yer alan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, Eski Önyasa Dünyası'nın bugüne kadar tespit edilmiş en büyük heykelticilik atölyesi olması nedeniyle benzeri olmayan bir arkeolojik alan niteliği taşıyor. Yesemek'te daha önce yapılan çalışmalara göre, heykel atölyesi ve taş ocağı için genel yaklaşım, Yesemek'in daha çok Geç Hitit Devri'ne tarihlendiği yönündeydi. Ancak 2019 yılında yapılan yüzey araştırmalarından elde edilen bilgi ve bulgular, Yesemek' in MÖ 13. yüzyıla, Hitit İmparatorluk Devri'ne tarihlenebileceğini gösteriyor.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi (burada yeni bulunan Hitit imparatorluk dönemi devasa kale yerleşimiyle birlikte) UNESCO Dünya Miras Geçici Listesinde olan Türkiye'nin önemli ve benzersiz bir kültürel varlığıdır. Geçici listedeki varlıkların UNESCO Dünya Miras Komitesi'nce belirlenen kriterleri karşılama durumları her açıdan dikkatle izlenmekte ve adaylık durumunu etkilemektedir.

Yesemek Açık hava Müzesinin yanı başına, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı DSİ bünyesindeki müteahhit firma tarafından yapımına başlanan ve yaklaşık yüzde 20'sinin bittiği bir sulama barajı inşaatı devam ediyor. Bu durum kentteki sivil toplum ve genel kamuoyu açısından kaygıyla karşılanmıştır. Aynı zamanda baraj müteahhitinin 1. derece arkeolojik alana izinsiz girerek 742 m2 alanı tahrip ettiği bu sırada 21 tane heykeli zedeleyerek konteksinden çıkarttığı ve arkeolojik dolguları altüst ettiği ifade edilmektedir.

Yesemek Açık Hava Müzesinin yanına yapılan sulama barajına ilişkin Gaziantep Kent Konseyi bir komisyon kurarak söz konusu bölgede incelemelerde bulunmuştur. Kent Konseyinin kurmuş olduğu komisyona göre; “SULAMA BARAJI” çalışmalarının, orada bulunan tarihi eserlere, değerlere ve daha yapılmadan inşai faaliyetlerin bile şu anda açık hava müzesine zarar verdiği ifade edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- UNESCO Dünya geçici mirası listesinde yer alan Yesemek Açık Hava Müzesinin yanında inşası süren sulama barajının UNESCO kalıcı liste mirası sürecini baltalayacağını düşünüyor musunuz?
- 2- Yesemek Açık Hava Müzesinin yanına yapılan sulama barajının, Yesemek’e ciddi anlamda zarar vereceği bilinmesine rağmen bu projenin yapılmasının ve ısrarcı olunmasının nedeni nedir?
- 3- DSİ bünyesindeki yüklenici firmanın 1. derece arkeolojik alana izinsiz girerek 742 m2 alanı tahrip etmesinden bakanlığınız haberdar mıdır? Bu konuda bakanlığınız etkin bir soruşturma yürütecek midir?
- 4- Yesemekte yeni bir antik kentin varlığı bilimsel raporlarla ortaya çıkmıştır. Ayrıca Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün yazılı olarak çalışmaların kurul kararına kadar durdurulması uyarısı yazılı olarak bulunmaktadır. Buna rağmen sulama barajının inşaatına devam edilmesinin nedeni nedir?
- 5- Yapılması düşünülen sulama barajı Yesemek bölgesinin yakınında tespit edilen sit alanın kuzey yamacını sular altında bırakacaktır. Aynı zamanda bu bölgede arkeolojik çalışmalar devam etmektedir. Dolayısıyla sulama barajı projesinden vazgeçilmesi için bakanlığınızın bir talimatı olacak mıdır?
- 6- Yesemek Bölgesi’nde inşa edilen sulama barajının 1. derece deprem bölgesi üzerine kurulduğu söylenmektedir. 1. Deprem bölgesi ve tarihi bir sit alanına sulama barajı kurulmasının mantıklı izahatı nedir? Önümüzdeki dönemde yaşanabilecek bir deprem felaketinin vicdani sorumluluğu kime ait olacaktır?
- 7- Yesemek açık hava müzesi bir turizm cazibe merkezidir ve bu nedenle bu tür arkeolojik alanların korunması büyük önem arz etmektedir. Yesemek açık hava müzesinin korunması için bakanlığınız bir girişimde bulunacak mıdır?